

Дарин Ангеловски

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Институт за македонска литература

angelovskidarina@gmail.com

КОНЕСКИ И КЛАСИЧНАТА КУЛТУРА

Клучни зборови: Блаже Конески, класична култура, античка литература, есеистика, поезија.

Вовед

Релацијата Конески и класичната култура е, несомнено, една од оние теми што заслужуваат особено внимание кога се истражува делото на првото име на македонската модерна култура, како што Конески честопати е нарекуван од проучувачите на неговото научно и поетско творештво. Оттука, овој истражувачки предизвик пред кој се исправаме сега, во годината кога се чествува јубилејот еден век од неговото раѓање, претставува прилог кон веќе постојната стручна литература и тој има за цел да го разгледа односот на Конески со класичната култура низ визуелната на две основни книжевно-критички патеки. Првата е насочена кон испитувањето на генетско-контактните книжевни врски помеѓу творечкиот опус на Конески и класичната култура, а другата кон типолошките аналогии и паралели што можат да се воспостават помеѓу поетското и есеистичкото творештво на Конески со античката литература и култура сфатени како изворишта на европската цивилизација и култура.

Вака поставената методологија во проучувањето на односот на Конески со класичната култура како да загатнува уште едно двојство. Од една страна стои видливиот и експлицитен лик на преокупацијата

на Конески со темите од областите на хеленската митологија, античката литература и историјата на стариот свет. Овој лик го наоѓа својот исцрпен опис како во теориско-есеистичкиот опус на Конески, така и во неговото поетско творештво. Како примери ќе ги споменеме оние есеистички објави во македонската периодика во кои одгласите од класичната култура одекнуваат најсилно. Тука, пред сè, мислиме на есејот *Платон и проишв Хомера*, каде што Конески се зафаќа со разјаснување на Платоновите став за местото на поетите во идеалната држава и борбата помеѓу философите и поетите за приматот во одгатнувањето на светот. Во оваа група на трудови ќе го вброиме и есејот *Еден мотив од Александридаиџа*, каде што Конески упатува на компаративно проучување на еден мотив од хрониката за животот и делото на Александар III Македонски, подоцна наречен и Велики од Псевдо-Калистен, насловена како *За живошито и делата на Александар Велики*, со сличен мотив од македонското усно народно творештво.

Наспроти видливиот и експлицитен лик на интересот на Конески за класичната култура стои неговиот имплицитен, затскриен, дури може да се каже и не сосема свесен однос кон оваа култура. Овој аспект се остварува како мотивско-тематско совпаѓање помеѓу античкиот текст и творештвото на автор кој по извесно време самиот известува дека пронаоѓал пандани во неговите подоцнежни лектирни четива. Тоа особено важи за песната *Орземање на силаиџа* од циклусот *Марко Крале* и нејзиното доведување во врска со гностичките евангелија од древниот египетски гностички поет Валентин со посредство на трудот *Гностичкиите евангелија* од Елен Пејгелс.

Влијанието на класичното книжевно-културно наследство во есеистичкиот опус на Конески е богато и широко и тоа се манифестира и како *сентенциозност* според присуството на гномични сентенции од делата на класичните автори, и како *херменевтичност* според употребата на теориско-херменевтични поими од класичната култура во нивното изворно значење, и како *философичност* според афинитетот на Конески за задлабочени опсервации на најразлични теми во кои може да се препознаат идеи и концептуализации коишто се мошне блиски со светогледот на античките мислители.

Мотивско-тематската вклопеност на класичната култура во поетското творештво на Конески претставува уште еден специфичен аспект

кој бара откривање на поетската феноменологија во онаа пресечна точка во која некое митско кажување се вкрстува со некоја современа идеја. Доведувањето на древноста во една суштествена врска со сегашноста го наоѓа своето исходиште како јасно и едноставно пеење, но само навидум, зашто поентите и лирскиот набој во стиховите на Конески се многуслојни и нив ги согледуваме во песните: *Одисеј*, *Троја*, *Послание*, *Анџониј* и *Клеопатра*, *Анџичка трагедија*, *Штурци*, а делумно и во песните *Календар*, *Дон Кихот* и др.

Класичната култура во есеистичкото творештво на Конески

Понудената панорама на влијанија и контакти покажува дека класичната култура претставува составен и продуктивен сегмент во петте творечки децении кои Конески ги посветил на зајакнување на македонската наука, литература и култура. Матеја Матевски во едно свое излагање ќе се повика на ставот на Конески дека „вистинскиот творец во стремежот кон мајсторство и совршенство го достигнува оној миг кога челото и раката се слеваат до таа мера во единствено битие, што раката почнува да мисли. Тој овој стремеж кон совршенство, класично во својата едноставност и јасност, тој“, продолжува Матевски, „го остваруваше со својата ренесансна јасновидност и универзалност, со рационалистичка аналитичност и одмереност, со романтичарски занес и со критичноста и строгоста на наш современик. Сето тоа тој го потврдуваше и во задлабочувањето и одгатнувањето на нашите средновековни ракописи и во блесокот на Климентовата книжевна школа, и во загриженоста на Пејчиновиќ, и во преродбенската воодушевеност на Миладиновци, и во тревогите на Прличев, и во занесите на Џинот, и во стрпливата работа на Цепенков, и во визионерството на Мисирков и Рацин, за секого и за сешто наоѓајќи го вистинскиот збор што излегуваше од неговото срце, од неговиот ум и од широкиот потез на неговата рака, точен, непогрешен и совршен“ (Матевски 2002 :14). Денес овој каталог би можел да ја прошири дијакхрониската поставеност и според интелектуалната и поетска љубопитност што Конески ја покажувал за делата на класичните автори: од анализите на учењето на еден од најпознатите древни светски мислителци, преку повлекувањето тематски и мотивски паралели помеѓу кажувањата што ги пренесува античката

пишана традиција и македонската усна традиција, сè до пронаоѓањето на влијанија од доцноантичката традиција во своето поетско творештво за кои не бил свесен во мигот на обликување на своите поетски циклуси. Сето ова не би било возможно доколку самиот Конески немал интерес за достоинствата на класичната култура што се вградени во Платоновите дијалози, Вергилиевата *Ајнеида*, хрониката на Псевдо-Калистен, животописите на Плутарх итн.

Од податоците содржани во неговите есеи, како и од споделувањата со Цане Андреевски дознаваме дека Конески стапувал во контакт со овие дела преку нивните преводи на некои од словенските јазици, најчесто на српско-хрватскиот, иако, самиот тој имал познавања од барем еден класичен јазик, старогрчкиот, како што дознаваме според анегдотската епизода од неговиот живот како студент на Софискиот универзитет (Андреевски 2020: 105).

Во есејот *Плајџон и ројтив Хомера*, Конески, како што и самиот вели е фасциниран не толку од вештината со која се води расправата во Платоновите дијалози, колку од силината на зборот. Опсервирајќи ја „Платоновата материја“ тука тој се зафаќа со расветлување на мотивацијата што го навела Платон да крене глас против Хомера. Имајќи ја предвид токму поетската обдареност на древниот философ¹, Конески со право го поставува прашањето: „Зошто може да се чуе дури дека Платон сакал да ги истера поетите од својата идеална држава?“ (Конески 1992: 30). Трагајќи по одговори Конески мошне дискретно ја експлицира пристрасноста на големиот философ како основа од која поаѓа стремежот за тотална контрола на духовниот живот. Конески вели: „Строгата дедукција, постојано со редот во идеалната држава пред очи, го довела Платона од идејата на Доброто до осудата на поетскиот произвол“ (Конески 1992: 32). Како уште една во низата пристрасности на древниот философ Конески ги наведува поголемите симпатии на Платон за таборот на философите одошто за таборот на поетите, забележувајќи го тука и Платоновото иронизирање

¹ Платон својата поетска дарба најпрво ја искажувал како поет, автор на дитирамби, а потоа и епиграми, љубовна поезија и трагедии, како што известува Диоген Лаертиј (Diog. L. III. 29-32). Од сицилискиот комедиограф Епихарм и од Софрон од Сиракуза, современикот на Еврипид, се стекнал со вештината на градење драмски ликови. Но откако ќе се запознае со Сократ, ќе ја отфрли поезијата и ќе ги запали своите поетски обиди пародирајќи еден стих од *Илијада* (II. XVIII. 392): *Хефајстје, ѝмини вамо, заш' Плајџон нешѝо ѝе бара.*

на личноста на поетот Мелет, еден од тројцата тужители што го пратиле Сократа во смрт² како горчлив пример за неразбирањето меѓу поетите и философите.

Навлегувајќи во една сложена етика која на поезијата не ѝ признава ниту статус на занает, Конески доаѓа до заклучокот дека, доколку има нешто што го натерало Платон, во споменатата тензија меѓу поетите и философите, да пресуди во „полза“ на философите, тоа, колку и да звучи парадоксално, треба да се бара токму во Платоновата поетска природа: „Платон бил поет“, вели Конески, „а ако и самиот го сознал тоа, тогаш се сметал за поет од повисок ранг, поблизок до чистиот извор на поезијата. За таквиот поет тој би употребил и употребувал друго име – филозоф“ (Конески 1992: 33).

Есејот *Плајџон ирџив Хомера* е еден од ретките случаи, ако не и единствен, во кој Конески исцело се посветува на проблем со изразито поетско-аретолошко-философски спротивставени аспекти – проблем кој во својата суштина носи белег со изразито класичарска провинуенција и проблем кој Конески го сумира и го разрешува на следниот начин:

„Естетското доживување ја придружува секоја човечка дејност што создава ред во беспоредокот, посебно во духовната сфера. Внесувањето на ред во мислите, на јасност и прегледност во она што се чинело хаотично му причинува на откривателот не само интелектуално, ами и емоционално задоволство и уживање. Тоа доживување треба да се јавувало со посебен интензитет токму во времето на Платона. По Сократовото откритие на поимот, филозофијата за прв пат добила едно толку моќно средство за ригорозно заклучување, што тоа не можело да не возбудува дури и како изненада. Во занес се стигнува до рационалните чистини низ честакот на митското мислење. Место интуитивните полети се распостила пред внатрешниот поглед дивна согласност на мислите, како да се тие озвучени во една музички доживеана хармонија. Загледаноста во светот на идеите, насетувањето на Божеството и божественото, го занесувало Платона со силината на една поетска сензација многу попречистена и понепосредна од онаа што можел да ја доживее слушајќи ги рапсодите и трагичарите.

---

² Останатите двајца биле некојси непознат беседник Ликон и угледниот политичар по име Анит.

На Платона му пееле в уво сите седум небесни сфери, секоја со свој глас, а во чудесна согласност“ (Конески 1992: 34).

Ваквиот поглед и светоглед ќе го обликува авторскиот коментар на Конески за судирот на интелектуалните идеологии во антиката што бил породен од грижата за подобро разбирање на светот како своевидно помирување на спротивставености: „Филозофијата и поезијата имаат свои домени и не подлежат во сè на хиерархична определба. Никогаш духот нема да се откаже од својот подем кон недостижното, но зошто да се исполнува со гордост таму каде што е потребна скромност?“ (Конески 1992: 35).

Интересот на Конески за теми од класичната култура го согледуваме и во есејот *Еген моџив од Александридаџа*. Тука Конески открива паралела помеѓу класичната култура и македонското усно народно творештво преку записот што го направил некаде во 1942 или 1943 година по зборовите на неговата баба Дунавка³. Станува збор за епизодата од писмото што Александар го упатил до неговата мајка Олимпијада и неговиот учител Аристотел и во кое се тематизира пламената желба на кралот да допре до крајот на светот и до Земјата на блажените. Овој дел од хрониката на Псевдо-Калистен во кој, всушност, се тематизира еден аспект на мотивот потхос (*pothos*) како стандардизиран опис на нескротливата и ирационална желба на Александар за себенадминување, Конески го доведува во врска со сличен мотив од една кратка македонска сказна во која се раскажува за тоа како мајката си го проколнала синот да не најде мир додека не ја обиколи и види целата земја. Споделувајќи го своето откритие со книжевните проучувачи, Конески за оваа паралела ќе се искаже вака: „По некој чудни патишта овој стар мотив стигнал дури до Дреновци и Небрегово. Јас имав намера само да им дадам со овој прилог еден корисен податок на оние што ги следат таквите патишта. Сепак ќе забележам дека нашата мала народна скаска убаво ја сенчи судбината на Александра со знак на проклетство“ (Конески 1993а: 136).

Како мошне соодветен влез во проследување на интуитивните аналогии и паралели во творештвото на Конески со класичната култура може да послужи есејот со наслов *Миџоџи* (1989) во кој се тематизира

³ Краткиот текст е објавен како прилог кон описот на прилепскиот говор: Конески, Б. 1949. Прилепскиот говор. Годишен зборник на Филозофски факултет, 2, 297–298.

исклучителното значење што го има овој аспект на времето за човекот. Понудените размислувања претставуваат, всушност, коментар за просветлувањето од, како што самиот Конески вели, една негова сматна мисла вградена во циклусот *Злајшоврв*:

*Никој од смртниите,
подложни на нездрав тирејее,
дораснајќи за мигој,
но јадни за дниите,
не може да го сејќи твоејто уривање.*

(Конески 1989: 12)

Самата идеја за јасно димензионирање на времето (*мигој* наспроти *дниите*) и на предметот низ кое времето се искажува (луѓето како *дораснајќи*, односно, *бедни*) ги буди философските реминисценции на разбирањето на античкиот концепт време според дијадата хронос (*hronos*) и каирос (*kairos*). Првиот дел од овој концептуален пар упатува на квантитативниот аспект на времето, т.е. на еднообразното време на космичкиот систем. Во таа смисла, *chronos* се сфаќа како општо, универзално, линеарно време, времето на часовниците и календарите, време што може да се измери и да се претстави преку рокови, периоди или интервали (Томовска 2013: 52). Каирос, како втор дел од дијадата, е израз на концептуализацијата на квалитативното време. Тоа е време кое е соодветно, пригодно и точно за одредени содржини. Време што се одредува според содржините со кои може да се исполни. Оттука, споменатиот стих од циклусот *Злајшоврв* ја добива својата антрополошка и философска релевантност која може да се доведе во врска со квалитативната димензија на времето сфатено како каирос според објаснувањето на Конески: „дека човекот само во мигот може да достигне некакво величие, врв на среќа, занес на подвиг. Натамошниот тек на времето и настаните“, вели тој, „пак не принижува до нашата слаба природа, не приземјува, не потопува во сивилото на живуркањето“ (Конески 1993б: 130).

Секако, импликациите од идентификувањето на античкиот концепт за каирос и хронос во размислувањата на Конески треба да се прифатат мошне условно од причина што и покрај поставената дистинкција, двете димензии на времето се меѓусебно силно упатени. Дobar пример за тоа

наоѓаме во песната *Календар*, каде што каиротичко поимање на времето како индивидуално и субјективно време е спротивставено на точната мера на еднообразното општо и линеарно време:

...ние

само ѝо неверниѝе ѝррейѝи на своиѝе срца

ѝроѓласуваме љубови сведни

ѝридавајќи им значење.

Произволен е и измамен ѝаквиоѝ календар!

(Конески 1993в: 22)

Во есеистиката на Конески употребата на класичната култура добива третман и на своевиден куриозитет. Пример за тоа се изненадувањата со кои се соочувал кога за неговите поетски искажувања подоцна среќавал пандани во својата лектира. „Примерите“, вели Конески, „можат да бидат интересни и како непосредно сведоштво, а и поради тоа што се работи за совпаѓање во рамките на минимален текст или во клучни поими“ (Конески 1993г: 30). Таков е случајот со сличноста во изборот на еден систем на митско гледање што е присутен во песната *Огземање на силаѝа* од циклусот *Марко Крале* и во творештвото на доцноантичкиот гностички поет Валентин поставено на заедничка основа како незадоволство од делото на Демииургот. Читајќи ја книгата за гностичките евангелија на Елејн Пејгелс⁴, Конески дошол до сознанието дека митското гледање на нештата може да доведе до ист заклучок во два момента што не се ниту просторно, ниту временски поврзани и со тоа да се исклучи веројатноста за секакво можно меѓусебно влијание. На тој начин, слично како и во примерот со мотивот од *Александридаѝа*, Конески укажува на аналогиите, мотивите, сликите, поентите од книжевните текстови или пак на спонтаното поврзување на зборовите во некаков логичен тек како на корисен податок наменет за оние што ги следат таквите меѓусебни упатувања.

---

⁴ Види: Pagels, Elaine. 1979. *The Gnostic Gospels*. New York: Vintage Books.

Класичната култура во поетското творештво на Конески

Општо и многукратно е потврдено впечатокот дека еден пообеман дел од поетскиот израз на Конески се остварува како континуиран дијалог со традицијата. Оваа упатеност кон минатото понира длабоко во духовното паметење на човештвото црејќи оттаму поетска инспирација и ентузијазам подеднакво и од исконскиот и од историскиот духовен облик, и од прагмите на херојското (митско) минато и од прагмите на историското дискурзивно време. Оттука, класичната култура во поетскиот светоглед на Конески може да се сумира како лирска нарација која се остварува низ двојната рамка на поетската граѓа. Првата рамка е онаа на митолошките киклоси, додека втората е исцртана со содржините на историското наследство. Во првиот случај има една група на песни каде што следиме рекреација на теми од определен митолошки киклос, како на пример оние за воинот повратник и мотивот на верната љубов. Во таа насока парадигматична е песната *Одисеј* од стихозбирката *Зайиси*. Од втората група песни, онаа целина инспирирана од историски посведочениот настан, внимание привлекува постмодернистичкото читање на љубовната приказна за Антониј и Клеопатра ситуирана во нагласено конфликтна ситуација:

*Оддалеку
џаа гледаше
како џонаџ
една џо една
во соленоџо море
во биџкаџа кај Акциум
џрпремџе на неџзџниоџ избран човек.
Тоа беше миџ
и џаа да се вџурне
безрасудно
заедно со неџо
во џроџасџ.*

Следејќи го Плутарховиот животопис за Антониј, Конески во скоро Шекспировски манир им дава гласност на чувствата на Клеопатра

изедначувајќи го нејзиниот патхос со трагизмот на Антониј, скоро неосетно, како надоаѓачката „плима на љубовта“:

*Тогаш шаа разбра
дека часовише на рамнодушност,
во кои се донесуваат разумни решенија,
се сменуваат со часови на слабост
кога се враќа илимаша на љубовта
и кога ситанува јасно
што било суштествено
во нашиот единствен живот
којшто е единствен дури и за принцовише и принцезише.*

(Конески 1990б: 13–14)

Меѓу примерите на актуализација на класичната култура во поетскиот светоглед на Конески, каде што следиме единство на исонскиот (митски) и историскиот (дискурзивен) духовен облик ќе ја посочиме песната *Троја* од стихозбирката *Чешмише* од 1984 година. Сонетот е осмислен како реминисценција на херојското минато во неговата историска и митска димензија:

*...Со малтер како век за век да лејат
најрујани се дванаесет слоја/
и едензруж во руина се крејат/
а шестииот е само шаа Троја,...*

Поларизацијата на прагмите се остварува преку наизменичната смена на поетската слика на замолченото и стивното минато со онаа на заборавот, односно на заборавеното минато како своевидна метафора на палимпсестност, на скриено значење, на потрага по смисла, на нешто што има потенцијал да биде откриено и кое очекува да биде откриено:

...и молк се илести во ширина празна/

од сè што било ек и свек и искош

Ни збор ни издив од Пријам, ни клејо

*Лелекање на жени. Шџама свила/
сè в заборав ѝред едно врело лейџо,...*

Вака формулираната асоцијација ги изведува во преден план молкот и тишината како две спротивставени нишки околу кои е ситуирано симболичкото јадро на поларизации. Тука ниту тишината е сето она што останало од херојското време, ниту таа е молк чии длабочини зборуваат. Напротив, концептуализирањето на метафората *џишина* во оваа песна е изведено како увод кон откровението, создавањето и творењето. Во таа смисла тишината поприма качество на можност за напредок и поместување кон големи настани кои Конески мошне дискретно ги најавува преку мотивот на штурецот:

*Шџама свила
сè в заборав ѝред едно врело лейџо
...
да можаш џиџурци да ѝокажаш сила.*

(Конески 1990а: 331)

Посегнувањето по мотивот на штурецот ја активира философската алузија за познавателната моќ на душата за која читаме во митот за штурците во Платоновитот дијалог *Фажрос* (Plat. *Phaedrus*. XVII. 258e-259d). Интересно е да се нагласи дека она што Конески само го навестува во песната *Троја* како грижа за душата (*psyche therapeia*), наоѓа своја задлабочена обработка десетина години порано, во песната *Шџурџиџе* од стихозбирката *Зайиси* од 1974 година:

*И еве сега нашиоџ звук ја ѝодвлекува џишината
џо џакво наџло ѝознание
и џи, најџосле нашиоџ звучен џовор џо сфакаш
со сџиџе чула кои не ѝосџиџааш разбирање.
И сè џиџо знаеш – џџоа е дека си не чул
и дека заџџоа си доџрел некаква смисла.*

(Конески 1990а: 233)

Оттука станува јасно дека мотивот на штурецот кај Конески нема само етичка димензија во смисла на потсетување на задачата што ја имаат штурците да внимаваат кои од луѓето ги почитуваат музите, туку дека овој мотив ја подвлекува грижата за човековите спознајни потенцијали и предупредувањето од опасностите што ги наметнува телесноста.

Заклучок

Наведените примери покажуваат дека односот на Конески кон класичната култура е многу подлабок, пообеман и поинтензивен од она што на прв поглед се чини дека е. Можеби е тоа така благодарение не само на неговиот благороден ум и научнички разум, туку и благодарение на мудроста и достоинственоста на посветеник во материјата што ја испитува и на зналец чијшто дух е стивнат за пофалби.

Како и да е, рефлексите на класичната култура во неговото творештво освен како поет и есеист денес може и треба да се согледуваат и во светлината на неговата дејност како фолклорист, литературен историчар и критичар, лингвист, па дури и според неговите ангажмани како општественик и како културен и научен политичар.

Извори:

- Диоген Лаертиј. 2004. *Животописи и мислења на славниите философи*. Превод од старогрчки: Елена Весова, Ема Андоновска. Скопје: Аз-Буки.
- Платон. 2014. *Избрани дела (Ион, Фајдрос, Полијеја, Крајшил)*. Превод од старогрчки: Елена Колева, Весна Томовска. Скопје: Магор.
- Псевдо-Калистен. 2008. *Животописи и дела на Александар Велики*. Превод од старогрчки, предговор и белешки: Весна Димовска-Јањатова. Скопје: Слово.
- Diogenes Laertius. 1972. *Lives of Eminent Philosophers*. R. D. Hicks. Cambridge: Harvard University Press (First published 1925).
- Plato. 1903. *Platonis Opera*. Ed. John Burnet. Oxford University Press.
- Pseudo-Callisthenes. 1926 (1958). *Historia Alexandri Magni*. Ed. W. Kroll. Berlin.

Литература:

- Андреевски, Ц. 2020. *Разговори со Конески*. Скопје: Матица македонска.
- Конески, Б. 1989. *Златоврв*. Скопје: Македонска книга.
- Конески, Б. 1990а. *Песни*. Скопје: Култура.
- Конески, Б. 1990б. *Песни и ѝрејеве*. Скопје: Култура.
- Конески, Б. 1992. „Платон против Хомера“, *Современоси*, XLI/ 9–10.
- Конески, Б. 1993а. Еден мотив од Александридата. *Свејтои на ѝеснаѝа и леѝен-дѝаѝа есеи и ѝрилози*. Скопје: Гоце Делчев, 134–136.
- Конески, Б. 1993б. Мигот. *Свејтои на ѝеснаѝа и леѝендѝаѝа есеи и ѝрилози*. Гоце Делчев: Скопје.
- Конески, Б. 1993в. *Црн Овен*. Култура: Скопје.
- Конески, Б. 1993г. Совпаѓања. *Свејтои на ѝеснаѝа и леѝендѝаѝа есеи и ѝрилози*. Скопје: Гоце Делчев.
- Матевски, М. 2002. „Реч на Матеја Матевски, претседател на Македонската академија на науките и уметностите“, *Делоѝо на Блаже Конески (осѝварувања и ѝерсејекѝиви) Меѝународен научен собир ѝо ѝовод 80-ѝодиниѝаѝа од раѝањеѝо на Блаже Конески* (ур. М. Ѓурчинов и др.), Македонска академија на науките и уметностите, Скопје.
- Томовска, В. 2013. *Аѝѝичка реѝторика*. Скопје: Магор.

Darin Angelovski

KONESKI AND CLASSICAL CULTURE

Summary

The work follows the intellectual and poetic curiosity that Koneski showed for the works of classical literature such as: Plato's dialogues, Virgil's *Aeneid*, the chronicle of Pseudo-Callisthenes, the biographies of Plutarch, etc.

Koneski's relation to classical culture is seen on several levels: according to the analysis of Plato's teaching, by drawing thematic and motive parallels between ancient written tradition and the Macedonian oral tradition, and by the influences of ancient authors in his poetic work of which he was not aware at the time.

All this would not have been possible if Koneski had no interest in the dignity of classical culture embedded in the works with which he came into contact.

Keywords: Blaže Koneski, classical culture, ancient literature, essay, poetry.